Savon Sanomat 11.12.2024 / Auli Juntumaa, Hannele Heine ja Pasi Rinne

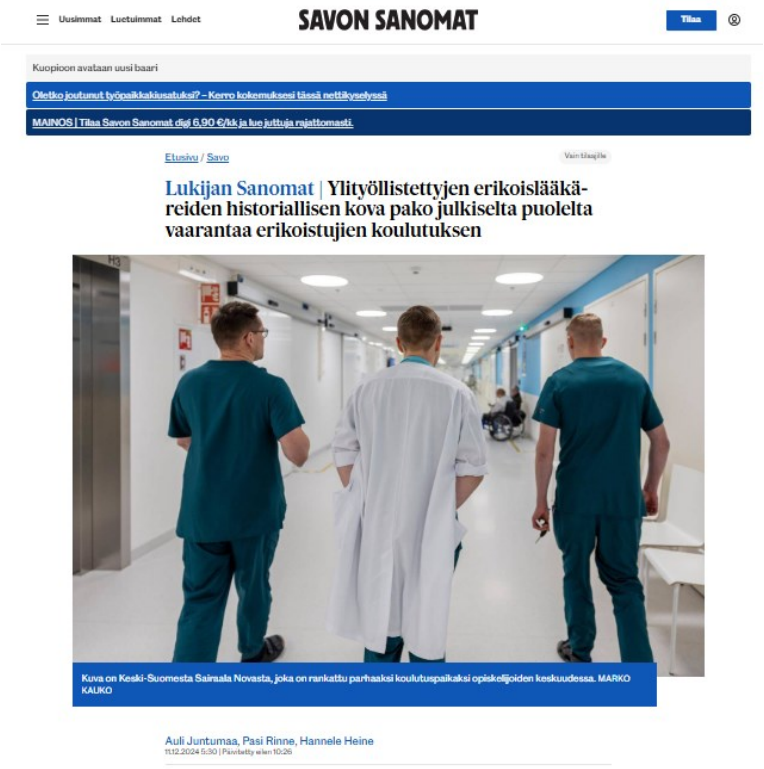

Uusimmat Luetuimmat Lehdet

SAVON SANOMAT

Tilaa

Kuopioon avataan uusi baari

Oletko joutunut työpaikkakiusatuksi? – Kerro kokemuksesi tässä nettikyselyssä

MAINOS | Tilaa Savon Sanomat dijä 6,90 €/kk ja lue juttuja rajattomasti.

Etusivu / Savo

Vain tilaajille

Lukijan Sanomat | Ylityöllistettyjen erikoislääkäreiden historiallisen kova pako julkiselta puolelta vaarantaa erikoistujien koulutuksen

Kuva on Keski-Suomesta Sairaala Novasta, joka on rankattu parhaaksi koulutuspaikaksi opiskelijoiden keskuudessa. MARKO KAUKO

Auli Juntumaa, Pasi Rinne, Hannele Heine

11.12.2024 5:30 | Päivitetty eilen 10:26

Erikoislääkäreiden koulutus ei saa heikentyä sairaalaverkon mukana

Vaikka työikäisten lääkärien määrä kasvaa vuosittain useilla sadoilla, tätä ei ole hyödynnetty julkisen sektorin tarpeisiin. Perusterveydenhuolto on rapautettu pitkäaikaisella aliresursoinnilla, ja nyt palveluverkkoja karsitaan hyvinvointialueiden talouden tasapainottamiseksi. Näin paine päivystyksissä ja erikoissairaanhoidossa on noussut kohtuuttomaksi. Hoitojonot ovat pitkiä ja järjestelmä sakkaa. Samaan aikaan lääketieteen kehitys ja uusien hoitojen käyttöönotto vaativat enemmän yhä pidemmälle erikoistuneita lääkäreitä.

Terveydenhuoltoa kriisiyttävät myös erikoislääkärivajeet useilla aloilla. Suunnitteilla oleva sairaalaverkon muokkaus ja erikoislääkärien työnkuvien kapeuttaminen monissa sairaaloissa tulevat vaikeuttamaan rekrytointia entisestään, mikäli mahdollisuudet laajan ammattitaidon ylläpitämiselle heikkenevät.

Erikoislääkärien koulutustarvetta arvioidaan säännöllisesti ja koulutuksen rakenne on uudistettu. Erikoistumiskoulutus edellyttää opinto-oikeutta, jonka hakeminen on monivaiheinen prosessi. Koulutukseen kuuluu yleensä jakso perusterveydenhuollossa, mutta varsinainen erikoislääkärikoulutus tapahtuu keskussairaaloissa ja yliopistosairaaloissa. Kouluttajina toimivat kliinistä työtä tekevät erikoislääkärit. Kouluttamiseen on varattu aikaa vain harvoin, vaikka se vaikuttaa kouluttajan oman työn sujuvuuteen. Sairaaloiden toimintojen muutokset pakottavat koulutuksessa olevan lääkärin hakemaan vaadittuja palveluita useista sairaaloista ja koulutus pirstoutuu yhä enemmän. Kuormitus kasvaa kouluttavissa yksiköissä.

Erikoislääkärikoulutuksen viimeinen jakso tapahtuu yliopistosairaaloissa. Erikoistumispaikkojen määrä ei vastaa myönnettyjä opinto-oikeuksia, ja koulutus on monella erikoisalalla ruuhkautunut. Tämä tuo erikoistuville lääkäreille epävarmuuden koulutuksen etenemisestä. Pääsy yliopistosairaalajaksolle saattaa tulla varsin yllättäen ja vaihtoehdottomasti, eikä muun elämän sekä perheen tarpeiden sovittaminen tähän aina ole helppoa.

Palvelujärjestelmää kehitettäessä erikoislääkärikoulutuksen suunnitelmallisuutta on parannettava. Myönnetyn opinto-oikeuden on taattava sujuva ja ennakoitava koulutuspolku, jota erikoislääkärikoulutuksen uudistuksella tavoiteltiin.

Kouluttavilta erikoislääkäreiltä edellytetään systemaattista ja aikaa vievää osaamisen arviointia ja palautteenantoa. Heille on järjestettävä pedagogista koulutusta sekä aikaa laadukkaaseen kouluttamiseen. Koska ylimitoitettu työtaakka saa erikoislääkäreitä lähtemään julkisen sektorin viroista nyt enemmän kuin koskaan aiemmin, erikoislääkärikoulutuksen taso on uhattuna. Erikoislääkärien työolojen puutteet on korjattava, sillä kouluttajia ei ole varaa menettää.

Erikoissairaanhoidon laatua ja osaamistasoa ei ole mahdollista ylläpitää ilman hyvää erikoislääkärikoulutusta. Tulevaisuuden erikoissairaanhoidon turvaaminen vaatii koulutusresurssien joutuisaa vahvistamista. Perustaa ei saa murentaa.